

φιμόω, μέλ. -ώσω, φιμώνω, κλείνω το στόμα με φίμωτρο, *φιμόω τῷ ξύλῳ τὸν ἀύχένα*, σε Αριστοφ.· μεταφ., φιμώνω, αποστομώνω, επιβάλλω ησυχία, σε Κ.Δ. — Παθ., προστ. αορ. α΄ *φιμώθητι*, σώπασε, στο ίδ.

-φιν, βλ. **-φι**.

φιτρός, ὄ, κορμός δέντρου, ξύλο, σε Όμηρ.

φῖτυ, τό, ποιητ. αντί *φίτυμα*, σε Αριστοφ.

φίτυμα[ι], **-ατος**, τό (**φίτύω**), απόγονος, βλαστάρι, λέγεται για γιο, σε Αισχύλ.

φῖτυ-ποίμην, **-ενος**, ὄ, αυτός που περιποιείται τα φυτά, κηπουρός, σε Αισχύλ.
φῖτύω, μέλ. -ύσω [ῥ], αορ. α΄ *ἐφίτυσα*· ποιητ. αντί *φυτεύω*, όταν η πρώτη συλ. τείνει να είναι μακρά, σπέρνω, φυτεύω, δημιουργώ, γεννώ, σε Τραγ. — Μέσ., λέγεται για γυναίκα, παράγω, γεννώ, σε Ησίοδ.· Επικ. β΄ ενικ. μέλ. *φῖτύσαι*, σε Μόσχ.

***φλάζω**, αμτβ. τύπος του *φλάω*, μόνο σε αορ. β΄ *ἔφλαδον*, σχίζομαι, διασπώμαι από κάποιο θόρυβο, σε Αισχύλ.

φλαῦττόθρατ και **φλαττοθραττοφλαττόθρατ**, κωμικές λέξεις, σε Αριστοφ., χρησιμ. για να διακωμωδήσουν το κενό και πομπώδες ύφος, «ήχος χωρίς σημασία».

φλαυρίζω, μέλ. -ίσω, Αττ. αντί *φουρίζω*, σε Πλούτ.

φλαῦρος, **-α**, **-ον**, ισοδ. τύπος του *φάυλος*. **I. 1.** μηδαμινός, φάυλος, ασήμαντος, σε Σόλωνα, σε Πίνδ., Ηρόδ. **2.** φάυλος, κακομοίρης, αδιάφορος, κακός, σε Αισχύλ., Σοφ.· *φλαῦρον ἐργάζεσθαι τινα*, κάνω σε κάποιον κακό, βλάπτω, σε Αριστοφ.· *φλαῦρον εἶπειν τινα*, κακολογώ κάποιον, στον ίδ. **3.** άχρηστος, σε Σοφ. **II. 1.** λέγεται για ανθρώπους, *οὐ φλαυροτάτους τιμωρούς*, όχι τους μισητότερους ή ασθενέστερους εκδικητές, σε Ηρόδ.· *τῆς στρατιῆς τὸ φλαυρότατον*, το λιγότερο μάχιμο μέρος, στον ίδ. **2.** πενιχρός, ευτελής, λέγεται για την εξωτερική εμφάνιση, σε Ηρόδ. **3.** κακός, αντίθ. προς *χρηστός*, σε Ευρ. **III.** επίρρ. *φλαύρωσ ἔχειν*, είμαι άρρωστος, σε Ηρόδ.· *φλαύρωσ ἔχειν τινός*, δεν είμαι καλά σχετικά με κάποιο πράγμα, σε Θουκ.· *ἀλλά, φλαύρωσ ἔχειν τὴν τέχνην*, γνωρίζω κακώς μια τέχνη, σε Ηρόδ.· *φλαύρωσ ἀκούειν*, όπως Λατ. male audire, έχω κακή φήμη, στον ίδ.

φλαυρότης, **-ητος**, ἦ, = *φουλότης*, σε Πλούτ.

φλαυρ-ουργός, **-όν** (***ἔργω**), αυτός που δουλεύει άσχημα, *άνήρ φλαυρουργός*, άθλιος εργάτης, σε Σοφ.

φλάω, γ΄ ενικ. παρατ. *ἔφλα*, μέλ. *φλάσω [ᾶ]*, αορ. α΄ *ἔφλασα*. **1.** όπως το *θλάω*, συντριβώ, χτυπά, σε Πίνδ. **2.** συντριβώ με τα δόντια, τρώω, καταβροχθίζω, στον ίδ.

φλεγέθω, ποιητ. τύπος του *φλέγω*, μόνο σε ενεστ. **I.** μτβ., καίω, καψαλίζω, κατακαίω, σε Όμηρ. Ιλ. — Παθ., *ῥφρα πυρὶ φλεγεθοίατο νεκροί*, στο ίδ. **II.** αμτβ., καίγομαι, φλέγομαι, λέγεται για τη φωτιά, σε Όμηρ. Ιλ.· λέγεται για τον ήλιο, σε Σοφ., Ευρ.

φλέγμα, **-ατος**, τό (**φλέγω**), **I.** πυρ, φωτιά, θερμότητα, σε Όμηρ. Ιλ. **II.** φλεγμονή, φλόγα εσωτερική· επίσης φλέγμα, νοσηρή ουσία, Λατ. pituita, σε Ηρόδ.· σε ποιητές όπως το *χολή*, χολή, πικρία, σε Ανθ.

φλεγμαίνω, αορ. α΄ *ἐφλεγμᾶνα* και *-ηνα*· (*φλέγμα*)· θερμαίνομαι, φλογίζομαι, πάσχω από φλεγμονή, *φλεγμαίνουσα πόλις*, αντίθ. προς *ύγιής*, σε Πλάτ.

φλεγμᾶ-τώδης, **-ες** (**εἶδος**), φλεγματικός, σε Πλάτ.

Φλέγρα, **-ας**, ἦ, Φλέγρα, αρχαίο όνομα της Παλλήνης στη Θράκη, σε Ηρόδ.· *Φλέγρας πεδίον*, στο οποίο οι γίγαντες λέγεται ότι νικήθηκαν από τους θεούς, σε Πίνδ., Αριστοφ.· *Φλεγραία πλάζ*, σε Αισχύλ.· επίσης *Φλέγραι*, σε Πίνδ.

Φλεγύας[ϋ], -αοή-ου, ό (φλέγω), αυτός που έχει πυρώδες ερυθρό χρώμα, σκούρος κόκκινος, λέγεται για τον αετό (*μόρφνος*), σε Ησιόδ.

φλεγυρός, -ά, -όν (φλέγω), φλεγόμενος· μεταφ., φλογερός, διακαής, σε Αριστοφ.

φλέγω, μέλ. -φλέζω, αόρ. α΄ έφλεξα — Παθ., αόρ. α΄ έφλέχθην, αόρ. β΄ έφλέγην.

A. μτβ., I. 1. φλέγω, καίω, σε Ομήρ. Ιλ., Αισχύλ. — Παθ., παίρνω φωτιά, φλέγομαι, σε Ομήρ. Ιλ. 2. μεταφ., εξάπτω, εξερεθίζω με οργή, σε Σοφ., Ευρ. — Παθ., όπως Λατ. *uigi*, φλέγομαι από πάθος, καίγομαι, σε Σοφ., Αριστοφ. II.

1. ανάβω, Ζεύς βέλος φλέγων, το έκανε να ανάψει ή να αστράψει, σε Αισχύλ.· μεταφ., άταν ουρανίαν φλέγων, αφήνω τη φλόγα του κακού (της άτης) να ανάψει μέχρι τον ουρανό, σε Σοφ. — Παθ., αναφλέγομαι, ανάβομαι, σε Αισχύλ. 2. μεταφ., κάνω κάποιον περίφημο ή ένδοξο, Λατ. *illustrare*, σε Πίνδ.

— Παθ., είμαι ή γίνομαι έτσι, στον ίδ. B. αμτβ., 1. καίγομαι, φλέγομαι, αναλάμπω, σε Αισχύλ., Σοφ.· λέγεται για τον οπλισμό, αστράφτω, σε Ευρ. 2. μεταφ., εκρήγνυμαι, λέγεται για πάθος, οργή, σε Αισχύλ. 3. λάμπω, γίνομαι περίφημος, σε Πίνδ.

φλέδων, -ονος, ό, ή (φλέω), φλύαρος, λέγεται για γυναίκα, σε Αισχύλ.

φλέξις, -ιδος, ή, άγνωστο πτηνό, σε Αριστοφ.

φλέψ, ό, ή, γεν. φλεβός (φλέω;), 1. φλέβα, σε Ομήρ. Ιλ. κ.λπ.· φλέβα σχάζειν, ανοίγω μια φλέβα, σε Ξεν. 2. φλέβα από μέταλλο, στον ίδ.

φλέω, μόνο σε ενεστ., γεμίζω με αφθονία, είμαι πλήρης, σε Αισχύλ.

φλέως, -ω, ό, είδος φυτού, σπάρτο (βάτο) ή καλάμι, σε Αριστοφ.

φληναφάω, φλυαρώ, ψελλίζω, σε Αριστοφ.

φληναφος, ό (φλέω), ανόητη κουβέντα, μωρολογία, σε Λουκ.

φλιά, μεταγεν. φλειά, ή, σε πληθ. φλιαί, = σταθμοί, παραστάδες των θυρών, όρθιες θύρες, σε Ομήρ. Οδ., Βίωνα· σε ενικ., σε Θεόκρ.

Φλιάσιος[ά], -α, -ον (φλιοϋς), Φλιάσιος, σε Ηρόδ. κ.λπ.

φλίβω[ι], διαλεκτικός τύπος του *θλίβω*, σε Θεόκρ.

Φλιοϋς, -οϋντος, ό, ο Φλιούντας, στο βόρειο τμήμα της Πελοποννήσου, σε Ηρόδ., Θουκ.

φλόγεος, -α, -ον (φλόξ), φλογερός, φλεγόμενος, σε Ομήρ. Ιλ., Ευρ.

φλογερός, -ά, -όν, αυτός που εκπέμπει φλόγες, φλογερός, κόκκινος, σε Ευρ.

φλογίζω, μέλ. Αττ. -ιϵ (φλόξ), τοποθετώ πάνω στη φωτιά, καίω, κατακαίω, σε Σοφ. — Παθ., αφήνομαι πάνω στη φωτιά, καίγομαι, φλέγομαι, στον ίδ.· μεταφ. λέγεται για τη γλώσσα, σε Κ.Δ.

φλογιστός, -ή, -όν, ρημ. επίθ., αυτός που μπορεί να πάρει φωτιά, σε Σοφ.

φλογμός, ό (φλέγω), φλόγα, λάμψη, όπως της αστραπής, σε Ευρ.· *φλογερή θερμότητα*, σε Αισχύλ.· *πυρετώδης θερμότητα*, σε Λουκ.

φλογόεις, -εσσα, -εν, = φλόγεος, σε Αριστοφ.

φλογόομαι (φλόξ), Παθ., καίγομαι, φλέγομαι, σε Θεόκρ.

φλογ-ωπός, -όν (ϵψ), αυτός που έχει όψη φλόγας, φλογερός, σε Αισχύλ.· *φλογωπά σήματα*, χρησιμοί από φωτιά (όχι από τις αστραπές), στον ίδ.

φλόγωσις, -εως, ή (φλογόομαι), καυστική θερμότητα, φλεγμονή, σε Θουκ.

φλογ-ώψ, ό, ή, = φλογωπός, σε Αισχύλ.

φλόϊνος, -η, -ον, αυτός που προέρχεται ή ανήκει στο φυτό του νερού φλέως (Ιων. φλοϋς), έσθήτες φλόϊναι, ενδύματα από αυτό, σε Ηρόδ.

φλοιός, ό, (φλέω), φλούδα δέντρου, ψάθα ή φλοιός, λεία φλούδα, σε Ομήρ. Ιλ., Ηρόδ. κ.λπ.

φλοῖσβος, ὁ (φλέω), κάθε συγκεχυμένος θόρυβος, ἦχος μάχης, σε Ομήρ. *Ιλ.*· ο θόρυβος της θάλασσας, σε *Αισχύλ.*

φλόξ, ἡ, γεν. *φλογός, (φλέγω)*, φλόγα της φωτιάς, σε Όμηρ.· *φλόγα δαίειν*, ανάβω φωτιά, σε Ομήρ. *Ιλ.*· *ἐγείρειν*, σε Ξεν.· *σβέσαι*, σβήνω τη φλόγα, σε Θουκ.· επίσης λέγεται για αστραπές, σε *Αισχύλ.*, *Ευρ.*· λέγεται για τη θερμότητα του ἡλίου, σε *Αισχύλ.*· φλόγα ή λάμψη αστραφτερής περικεφαλαίας, σε Ομήρ. *Ιλ.*· *φλόξ οἴνου*, η φλογερή δύναμη του κρασιού, σε *Ευρ.*

φλόος, ὁ (φλέω), **I.** σπάνιος τύπος του *φλοιοός*, σε *Ανθ.* **II.** **φλοῦς**, *Ιων.* αντί *φλέως*, σε *Ηρόδ.*

φλυᾶρέω, *Ιων.* **φλυηρέω**, μέλ. *-ήσω, (φλύᾶρος)*, μιλά χωρίς νόημα, μωρολογώ, *Λατ.* *nugari*, σε *Ηρόδ.*, *Αριστοφ.*· με σύστ. *αιτ.*, *φλυαρίαν φλυαρεῖν*, σε *Πλάτ.*

φλυᾶρία, ἡ, ανόητη κουβέντα, ανοησία, μωρολογία, σε *Αριστοφ.*· συχνά σε πληθ., ανοησίες, *Λατ.* *nugae*, σε *Πλάτ.*

φλύᾶρος[ῦ], ὁ (φλύω), **I.** ανόητη κουβέντα, ανοησία, μωρολογία, σε *Αριστοφ.* **II.** ανόητος ομιλητής, φαφλατάς, φλύαρος, σε *Πλάτ.*, *Κ.Δ.*

φλυᾶρ-ώδης, -ες (εἶδος), φλύαρος, γελοῖος, σε *Πλούτ.*

φλύζω, βλ. [φλύω](#).

φλυηρέω, *Ιων.* αντί *φλυαρέω*.

φλύκταινα, ἡ (φλέω)· **1.** φουσκάλα που δημιουργήθηκε από κάψιμο, σε *Αριστοφ.*· φλύκταινα που δημιουργήθηκε από πανούκλα, σε *Θουκ.* **2.** φουσκάλα πάνω στο ψωμί, σε *Λουκ.*

φλύω, μέλ. *-σω*, *αόρ.* *α' ἔφλυσα*, ὅπως από *φλύζω (φλέω)*, βράζω, αναβράζω· μεταφ., υπερχειλώ με λέξεις, μιλά μάταια, φλυαρώ, κομπάζω, σε *Αισχύλ.*

φοβερός, -ά, -όν (φόβος), φοβερός, είτε *Ενεργ.* είτε *Παθ.* **I. 1.** *Ενεργ.*, αυτός που προξενεί φόβο, τρομερός, απαίσιος, τρομακτικός, σε *Ηρόδ.*, *Αισχύλ.* *κ.λπ.*· *πλήθη φοβερῶ*, τρομακτικό μόνο εξαιτίας του αριθμού του, σε *Θουκ.*· με *απαρ.*, *φοβερόν ἰδεῖν*, *φοβερόν προσιδέσθαι*, φοβερός να τον δει κανείς, σε *Αισχύλ.*, *Ευρ.*· *τὸ ζῦνητες τοῖς πολίταις φοβερόν*, ο φόβος συνήθως επικρατεῖ στους πολίτες, σε *Θουκ.* **2.** *αιτία για φόβο*, αυτός που αντιμετωπίζεται με φόβο, *οὔτε ὄρκος φοβερός*, σε *Θουκ.*· *φοβεροὶ ἦσαν μὴ ποιήσειαν*, ἔδωσαν *αιτία για φόβο μήπως...*, σε *Ξεν.*· *τὸ φοβερόν*, τρόμος, κίνδυνος, στον *ιδ.*· *φοβερόν (ἐστὶ) μὴ...*, υπάρχει *αιτία να φοβάμαι...*, στον *ιδ.* **II. 1.** *Παθ.*, αυτός που νιώθει φόβο, φοβισμένος, δειλός, σε *Σοφ.*, *Θουκ.* *κ.λπ.* **2.** αυτός που προκαλείται από το φόβο, πανικός, σε *Θουκ.*· *φοβεραὶ φροντίδες*, αγχωμένες σκέψεις, σε *Πλάτ.* **III.** *επίρρ.* *-ρώς*, με τις δύο σημασίες, σε *Ξεν.* *κ.λπ.*· *συγκρ.* *φοβερώτερος*, *υπερθ.* *-ώτατα*, στον *ιδ.*

φοβερότης, -ητος, ἡ, τρομακτικότητα, σε *Αριστ.*

φοβεσι-στράτη[ᾶ], ἡ, αυτή που εισάγει το φόβο στα στρατόπεδα, σε *Αριστοφ.*

φοβέω (φόβος)· *γ'* *πληθ.* *προστ.* *φοβεόντων*· *Ιων.* *προστ.* *φοβέεσκον*· μέλ. *-ήσω*, *αόρ.* *α' ἔφόβησα* — *Παθ.* και *Μέσ.*, *Ιων.* *β' ενικ.* *φόβει*· *Ιων.* *προστ.* *φόβεο* ή *φοβεῦ*, *Επικ.* *γ'* *πληθ.* *προστ.* *φοβέοντο*· μέλ. *φοβήσομαι*, ἔπειτα *φοβηθήσομαι*, *αόρ.* *α' ἔφοβήθην*, *Επικ.* *γ'* *πληθ.* *ἐφόβηθεν* ή *φόβηθεν*, *παρακ.* *πεφόβημαι*, *υπερσ.* *ἐφοβήμην*, *Επικ.* *γ'* *πληθ.* *-ήατο*.

A. *Ενεργ.*, **I.** *τρέπω* σε *φυγή*, *Λατ.* *fugo*, σε *Ομήρ.* *Ιλ.* **II.** *προξενώ* φόβο, *τρομοκρατώ*, *φοβίζω*, *τρομάζω*, *Λατ.* *terre*, σε *Ηρόδ.*, *Αττ.*· *πόνος ὁ μὴ φοβῶν*, *ελεύθερος* από το φόβο, σε *Σοφ.*· *φοβήσαντες κατεστήσαντο τὴν πολιτείαν*, *επέβαλαν* μέσω του φόβου, σε *Πλάτ.* **B.** *Παθ.* και *Μέσ.*, **I. 1.** *τρέπομαι* σε

φυγή, φεύγω τρομοκρατημένος, φεύγω, σε Όμηρ.· *φοβηθείς*, αυτός που τράπηκε σε φυγή, σε Ομήρ. Ιλ.· *ὑπότινος φοβέεσθαι*, φεύγω μπροστά στη θωριά κάποιου, στον ίδ. **Π. 1.** γεμίζω με φόβο, τρομοκρατούμαι, φοβάμαι, σε Ηρόδ., Αττ.· *φοβεῖσθαι εἰς ἢ πρὸς τι*, φοβάμαι κάποιο πράγμα, σε Σοφ.· *ἀμφί τινι*, φοβάμαι σχετικά με κάποιο πράγμα, σε Ηρόδ.· *περίτινος*, σε Ξεν.· *περί τινι*, σε Θουκ. κ.λπ.· *φοβεῖσθαι μή...*, φοβάμαι μήπως συμβεί ένα πράγμα, Λατ. *veneri ne...*, σε Ευρ. κ.λπ.· επίσης, *φοβέω ὅπως μή...*, σε Θουκ.· ομοίως, *φοβέω ὅτι...* ὡς, φοβάμαι ότι..., ὄχι ὅπως Λατ. *veneri ut...*, στον ίδ. κ.λπ.· *φοβέω*, με απαρ. φοβάμαι να κάνω, είμαι τρομοκρατημένος ως προς το να κάνω κάτι, σε Αισχύλ., Τραγ. **2.** με αιτ. προσ., στέκομαι με φόβο μπροστά από, τρομάζω, φοβάμαι, σε Σοφ. κ.λπ.· με αιτ. πράγμ., φοβάμαι ή φοβάμαι σχετικά με κάποιο πράγμα, στον ίδ.

φόβη, ἡ, I. 1. βόστρυχος ή μπούκλα μαλλιών, σε Αισχύλ., Σοφ. **2.** χαιίτη αλόγου, σε Ευρ. **Π.** μεταφ., ὅπως *κόμη*, κλαδιά δέντρων που είναι γεμάτα από φύλλα, φύλλωμα, σε Σοφ., Ευρ.

φόβηθεν, Επικ. γ' πληθ. Παθ. αορ. α' του *φοβέω*.

φόβημα, -ατος, τό (φοβέω), τρόμος, *τινος*, για κάποιον, σε Σοφ.

φοβητέον, ρημ. επιθ. του *φοβέομαι*, **1.** αυτό που πρέπει κάποιος να φοβάται, σε Πλάτ. **2.** *φοβητέος, -α, -ον*, αυτός που πρέπει να τον φοβούνται.

φοβητικός, -ή, -όν (φοβέομαι), αυτός που υπόκειται στο φόβο, τρομαγμένος, φοβιτσιάρης, σε Αριστ.

φοβητός, -ή, -όν (φοβέομαι), αυτός που είναι φοβερός, *τινι*, σε Σοφ.

φόβητρον, τό (φοβέω), σκιάχτρο, αυτό που προξενεί φόβο, σε πληθ., τρομερά πράγματα, σε Πλάτ., Κ.Δ.

φόβος, ὁ (φέβομαι)· **I.** φυγή, Λατ. *fuga*, η μόνη σημασία στον Όμηρ.· *φόβονδε*, = *φύγαδε*, *μή τι φόβονδ' ἀγόρευσε*, συμβούλευσε να μην τραπεί σε φυγή, σε Ομήρ. Ιλ. κ.λπ.· *φόβος*, προσωπ. ως γιος του Άρη, σε Ομήρ. Ιλ., Ησίοδ. **Π. 1.** φόβος γεμάτος πανικός, ὅπως προξενεί η άτακτη φυγή, *στρατῶ φόβος ἐμβάλλειν*, σε Ηρόδ.· έπειτα γενικά, φόβος, τρόμος, κυρίως η εξωτερική εκδήλωση του φόβου, και έτσι διακρίνεται από το *δέος* (η αίσθηση του φόβου), σε Αισχύλ. κ.λπ.· το αντικείμενο του φόβου βρίσκεται σε γεν., φόβος για κάποιον άλλο, στον ίδ. κ.λπ.· αλλά, *φόβοςπερί* ή *ὑπέρ τινος*, φόβος για ή ὅσον αφορά..., σε Θουκ.· με ρήμ., *ποιεῖν ἢ παρέχειν τινί*, σε Ξεν.· *φόβον ἐμβάλλειν, ἐντιθέναί τινί*, προξενώ, δημιουργώ φόβο σε κάποιον, Λατ. *metum incutere alicui*, σε Ξεν. κ.λπ.· λέγεται για τον άνθρωπο που νιώθει φόβο, *φόβον λαμβάνειν*, σε Ευρ.· *φόβος ἔχει με*, σε Αισχύλ.· *φόβος ἐμπίπτει μοι*, σε Ξεν.· *διὰ φόβου ἔρχομαι*, σε Ευρ.· επίσης σε πληθ., Αισχύλ. κ.λπ. **2.** αντικείμενο τρόμου, τρομερό πράγμα, *φόβοςἀκοῦσαι*, τρομερό να το ακούσεις, σε Ηρόδ.· σε πληθ., *ἦν φόβους λέγη*, σε Σοφ.

φοιβάζω, μέλ. -άσω (*Φοῖβος*), προφητεύω, σε Ανθ.

φοιβάς, -άδος, ἡ, ιέρεια του Φοίβου· γενικά, προφήτισσα, σε Ευρ.

φοιβαστικός, -ή, -όν, (φοιβάζω), προφητικός· με γεν., *φοιβαστικός χρῆσιμων*, εκφέρω μαντείες, σε Πλούτ.

φοιβάω, μέλ. -ήσω (*φοῖβος*), εξαγνίζω, καθαίρω, σε Θεόκρ.

Φοίβειος, -α, -ον και -ος, -ον, Ιων. **Φοιβήϊος, -η, -ον**· αυτός που ανήκει στο Φοίβο, αφιερωμένος σε αυτόν, σε Ηρόδ., Ευρ.

Φοίβη, ἡ, Λατ. *Phoebé*, μια από τις κόρες του Ουρανού και της Γαίας, σε Ησίοδ.· μητέρα του Φοίβου, σε Αισχύλ.

Φοιβηΐς, -ίδος, ἡ, ποιητ. θηλ. του *Φοίβειος*, σε Ανθ.

Φοιβό-ληπτος, -ον, εμπνευσμένος από το Φοῖβο, σε Πλούτ.· **Ιων. Φοιβό-λαμπτος**, σε Ηρόδ.

φοῖβος, -η, -ον (πιθ. από το *φάος*)· **I.** καθαρός, αγνός, σε Αισχύλ. **II.** ως κύριο όνομα, *Φοῖβος, ό*, Φοῖβος, δηλ. καθαρός ή αγνός· ο Όμηρ. πολλές φορές συνάπτει, *Φοῖβος Απόλλων*, αλλά έχει επίσης και *Φοῖβος* μόνο του.

φοινήεις, -εσσα, -εν (φοινός), ερυθρός όπως το αίμα, σε Ομήρ. Ιλ., Μόσχ.

φοινίκ-άνθεμος, -ον (*ἄνθεμον*), αυτός που έχει κόκκινα άνθη, σε Πίνδ.

φοινίκεος[τ], -έα, -εον (**φοῖνιξ B**), πορφυροκόκκινος, ερυθρός ή πορφυρός, και (γενικά) κόκκινος, Λατ. *purpureus*, σε Ηρόδ., Πίνδ.· Αττ. συνηρ.

φοινικόυς, -ᾶ, -οῦν, σε Ξεν.

Φοινίκη[τ], ἡ, I. η χώρα των Φοινίκων, σε Ομήρ. Οδ. κ.λπ.· πρβλ. **Φοῖνιξ. II.** αποικία στην Καρχηδόνα, σε Ευρ.

φοινικήϊος, -η, -ον, **Ιων.** αντί *φοινίκειος*· **I.** αυτός που προέρχεται από Φοίνικα, *έσθης φοινικηῖη*, ένδυμα από φύλλου φοίνικα, σε Ηρόδ.· *φοινικήϊος οῖνος*, κρασί από χουρμάδες (φοίνικες), στον ίδ. **II.** φοινικικός, σε Ηρόδ.·

Φοινικήϊα γράμματα, λέγεται για το αρχαίο Ιωνικό αλφάβητο, σε ίδ.

Φοινικικός, -ή, -όν, I. Φοινικικός, σε Ηρόδ. κ.λπ.· μερικές φορές για να δηλώσει αρχαιότητα, σε Πλάτ.· έπειτα, Καρχηδονιακός, λέγεται για να δηλώσει πανουργία, σε Πολύβ. **II.** *φοινικικός = φοινίκειος*· μεταφ., *κακά φοινικικά*, «με βαθιά κακία», σε Αριστοφ.

φοινικιοῦς, -οῦσσα, -οῦν, = *φοινίκεος*, σε Αριστοφ.

φοινικός, -ίδος, ἡ (**φοῖνιξ**), **1.** κόκκινο ή πορφυρό ρούχο, σε Αριστοφ., Ξεν. **2.** ερυθρός χιτώνας, σε Αριστοφ.· *φοινικίδ' όξειαν πάννυ*, κόκκινος χιτώνας (φόρεμα) πάρα πολύ λαμπερό. **3.** κόκκινη κουρτίνα ή χαλί, σε Αισχίν. **4.** κόκκινη σημαία, σε Λυσ., Πολύβ.

φοινικιστής, -οῦ, ό (**φοῖνιξ B**), κατά τους Πέρσες, αυτός που φοράει πορφύρα, δηλ. κάποιος που ανήκε στην ανώτερη τάξη, Λατ. *purpuratus*, σε Ξεν.

Φοινικιστί, επίρρ., στη φοινικική γλώσσα, σε Πολύβ.

φοινικό-βαπτος, -ον, βαμμένος σε χρώμα πορφυρό, *έσθήματα*, σε Αισχύλ.

φοινίκο-βατέω, ανεβαίνω στους φοίνικες, σε Λουκ.

φοινίκο-δάκτυλος, -ον, αυτός που έχει ερυθρά δάχτυλα, σε Αριστοφ.

φοινικόεις, -εσσα, -εν (**φοῖνιξ**), = *φοινίκειος*, σκούρος κόκκινος, ερυθρός ή πορφυρός, σε Όμηρ., Ησιόδ. (Στους εξαμετ., το *φοινικόεσσα, -όεντα*, προφέρονται ως συνηρημένα).

φοινικό-κροκος, -ον (**κρόκη**), αυτός που έχει κόκκινο υφάδι, σε Πίνδ.

φοινικόλοφος, -ον, αυτός που έχει λοφίο κόκκινο ή πορφυρό, σε Ευρ.

φοινίκοπάρηος[ᾶ], -ον, **Ιων.** αντί *πάρειος*, αυτός που έχει κόκκινα μάγουλα, επίθ. για πλοία οι πρώρες των οποίων είναι βαμμένες κόκκινες, σε Ομήρ. Οδ.

φοινικόπεζα, ἡ, αυτή που έχει κόκκινα πόδια, επίθ. για τη Δήμητρα· πιθανόν από το χρώμα του ώριμου σίτου, του Βιργίλιου *rubicunda Ceres*, σε Πίνδ.

φοινικό-πτερος, -ον, αυτός που έχει κόκκινα φτερά· όνομα θαλάσσιου πουλιού, πιθ. το φλαμίνγκο, σε Αριστοφ.

φοινίκο-σκελής, -ές (**σκέλος**), αυτός που έχει κόκκινα σκέλη, σε Ευρ.

φοινίκο-στερόπας, -α, ό, Δωρ. αντί *στερόπης*, αυτός που εξακοντίζει ερυθρές αστραπές, *Ζεύς*, σε Πίνδ.

Φοινικό-στολος, -ον, αυτός που έχει σταλεί από τους Φοίνικες, *Φοινικόστολα έγχεα*, δηλ. *έγχεα τοῦ τῶν Φοινίκων στόλου*, σε Πίνδ.

Φοινικόυς, -ή, -οῦν, βλ. **φοινικόεις**.

φοινίκο-φαής, -ές (**φάος**), αυτός που φαίνεται ερυθρός, *πούς*, σε Ευρ.

Φοϊνιξ, -ικος, ό, ή, 1. κάτοικος της Φοινίκης, σε Όμηρ. **2.** θηλ., *Φοίνισσα γωνή*, σε Ομήρ. Οδ., Ευρ.· *χθών νήσος*, σε Ευρ.

φοϊνιξ, -ικος, ό, ή, 1. ερυθρό κόκκινο, ερυθρό ή πορφυρό, επειδή η ανακάλυψη και η παλαιότατη χρήση αυτού του χρώματος αποδίδεται στους Φοίνικες, σε Όμηρ. **2.** ως επίθ. *ό, ή* (επίσης *φοίνισσα* ως θηλ. σε Πίνδ.), κόκκινος, βαθύς κόκκινος, λέγεται για το κοκκινόχρωμο άλογο, σε Ομήρ. Ιλ.· λέγεται για τα κοκκινόχρωμα βοοειδή, σε Πίνδ.· χρησιμοποιείται για τη φωτιά, στον ίδ., Ευρ.· *φοϊνιξ* κα όλα τα προερχόμενα από αυτό, δηλώνουν όλα βαθύ κόκκινο χρώμα, από το ερυθρό έως το πορφυρό, ενώ οι λαμπρότερες αποχρώσεις δηλώνονται από *πορφύρεος, άλουργής, κόκκινος*. **II.** το δέντρο φοίνικας, η χουρμαδιά, σε Ομήρ. Οδ., Ευρ. κ.λπ. **III.** το μυθικό πτηνό *φοϊνιξ*, το οποίο ερχόταν από την Αραβία στην Αίγυπτο κάθε 500 χρόνια, σε Ηρόδ.· παροιμ., *φοϊνικός έτη βιοῦν*, σε Λουκ.

φοϊνιος, -α, -ον και -ος, -ον (φοϊνός), ποιητ. αντί *φόνιος*, καθώς η πρώτη συλλ. πρέπει να είναι μακρά. **I.** ματωμένος ή όμοιος με αίμα, κόκκινος σαν αίμα, ερυθρός, σε Ομήρ. Οδ., Αισχύλ., Σοφ. **II.** αιμοδιψής, αιμοβόρος, δολοφονικός, σε Πίνδ., Αισχύλ. κ.λπ.

Φοίνισσα, Φοίνισσα, θηλ. αντί *Φοϊνιξ, φοϊνιξ*.

φοινίσσω, μέλ. -ζω (*φοϊνός*), κοκκινίζω, κάνω κάτι κόκκινο, σε Χρησμ. παρ' Ηροδ., σε Ευρ. — Παθ., είμαι ή γίνομαι ερυθρός, κόκκινος, σε Σοφ., Ευρ.

φοϊνός, -ή, -όν (φόνος), αυτός που είναι κόκκινος σαν αίμα, σε Ομήρ. Ιλ.· αιμοβόρος, δολοφονικός, σε Ομηρ. Ύμν.

φοιτάλεος, -α, -ον και -ος, -ον (φοιτάω)· **I.** αυτός που περιπλανιέται στην ερημιά, σε Μόσχ. **II.** Ενεργ., αυτός που προξενεί μανία, μανιώδης, σε Αισχύλ., Ευρ.

φοιτάλιώτης, -ου, ό, λέγεται για το Βάκχο, περιπλανώμενος, σε Ανθ.

φοιτάς, -άδος (φοιτάω), θηλ. επίθ., αυτή που περιπλανιέται μανιωδώς, λέγεται για την Κασσάνδρα, σε Αισχύλ.· λέγεται για τους Βακχιστές, σε Ευρ.· *φοιτάς νόσος*, μανία, παραφροσύνη, σε Σοφ.· *φοιτάς έμποριή*, χρησιμοποιείται για το εμπόριο στη θάλασσα, σε Ανθ.· επίσης χρησιμ. με ουδ. ουσ., *φοιτάσι πετροῖς*, λέγεται για φτερά που πηγαίνουν εδώ κι εκεί, σε Ευρ.

φοιτάω, Ιων. -έω, παρατ. Επικ. γ' δυϊκ. *φοιτήτην* αντί *έφοιτάτην*· (*φοίτος*)· **I.** **1.** πηγαίνω εδώ και εκεί, πάνω και κάτω, προχωρώ ή περιπλανιέμαι, σε Όμηρ. κ.λπ.· *διά νηός φοιτάω*, πηγαίνω από το ένα μέρος του πλοίου στο άλλο, σε Ομήρ. Οδ.· λέγεται για άλογα στον τόπο της βοσκής, σε Ηρόδ.·

χρησιμοποιείται για κυνηγετικά σκυλιά που αναζητούν ίχνη, σε Ξεν. **2.** περιφέρομαι άγρια πάνω και κάτω, σε Όμηρ., Σοφ.· λέγεται για τους ιερείς της Κυβέλης, σε Ανθ. **3.** συχνάζω σ' έναν άνθρωπο ως φίλο, *φοιτάω παρά τινα*, επισκέπτομαι αυτόν, σε Πλάτ.· πηγαίνω συνεχώς σε κάποιον άνθρωπο ή τόπο για κάποιο λόγο, *έφοίτεον παρά Δηϊόκεα δικασόμενοι*, σε Ηρόδ.· *φοιτάω ές τε άγορήν και έξ άγορής*, στον ίδ.· *φοιτάω προς τούς Αθηναίους*, λέγεται για τους πρέσβεις, σε Θουκ.· *φοιτᾶν επί τās θύρας τινός*, συχνάζω, περιμένω στην πόρτα ενός σπουδαίου άντρα, σε Ηρόδ.· ομοίως λέγεται για όνειρο, εμφανίζομαι σε κάποιον, *έν όνειράσι*, σε Ευρ., Πλατ. **4.** συχνάζω σε έναν άνθρωπο ως δάσκαλο, *παρά τόν Σωκράτη*, σε Πλάτ.· *παῖς ών έφοίτας ές τίνος διδασκάλου (οῖκον)*; σε Αριστοφ.· απόλ., πηγαίνω στο σχολείο, σε Πλάτ., Δημ. **II.** **1.** λέγεται για πράγματα, μεταφέρομαι, εισάγομαι, *έξ έσχάτης (γής) ότε κασσίτερος ήμῖν φοιτᾶ και τὸ ήλεκτρον*, σε Ηρόδ.· *σίτος δέ σφι πολλός έφοίτα*, το σιτάρι ήρθε σ' αυτούς σε αφθονία, στον ίδ.· επίσης, λέγεται για την είσπραξη φόρων ή τελών, Λατ. *redire, τάλαντον άργυρίου Αλεξάνδρω ήμέρης*

ἐκάστης ἐφοίτα, ένα τάλαντο από ασήμι κομιζόταν στον Αλέξανδρο κάθε μέρα, σε Ηρόδ. **2.** χρησιμοποιείται για κρίσεις πόνου, *ἦδε (νόσος) ὄξεια φοιτᾷ καὶ ταχεῖ' ἀπέρχεται*, σε Σοφ.

φοίτησις, -εως, ἦ, το να πηγαίνει κανείς κάπου συχνά, συνήθως σε πληθ., σε Ξεν.· ιδίως το να συχνάζει κανείς στο σχολείο, σε Πλάτ.

φοιτητής, -οῦ, ὁ (φοιτάω I. 4.), φοιτητής, μαθητής, σε Πλάτ.

φοῖτος, ὁ, το συνεχές πήγαινε ή έλα· μεταφ., περιπλάνηση του μυαλού, σε Αισχύλ.

φολκός, ὁ, απαντάται μόνο σε Ομήρ. Ιλ.· ως επίθ. λέγεται για το Θερσίτη, πιθανόν στραβοπόδης, Λατ. *valgus* (αμφίβ. προέλ.).

φόλλις, -εως, ὁ, το Λατ. *follis*, φυσητήρι, σε Ανθ.

φόναξ, -ᾶκος, ὁ (φόνος), αιμοχαρής, σε Ξεν.

φονάω, εφετικό, επιθυμώ να φονεύσω, είμαι δολοφονική φύση, σε Σοφ.· θηλ. μτχ. δοτ. πληθ. *φονώσαις*, στον ίδ.

φόνευμα, -ατος, τό (φονεύω), αυτό που προορίζεται για σφαγή, σε Ευρ.

φονεύς, ὁ, γεν. -έως, Επικ. -ῆος, αιτ. *φονεᾶ* ή *φονεᾷ*· ονομ. πληθ. *φονέες*, συνηρ. *φονεῖς*· αιτ. *φονεάς*, συνηρ. *φονεῖς*· (*φένω)· δολοφόνος, δήμιος, ανθρωποκτόνος, σε Όμηρ., Ηρόδ., Αττ.· λέγεται για το ξίφος πάνω στο οποίο ο Αίας έριξε τον εαυτό του, σε Σοφ.· επίσης ως θηλ., η δολοφόνος, σε Ευρ.· ως επίθ. *φονεά χειρα*, δολοφονικό χέρι, σε Σοφ.

φονεύω, μέλ. -σω, φονεύω, σκοτώνω, θανατώνω, σε Ηρόδ., Αισχύλ. κ.λπ. — Παθ., φονεύομαι, σε Ευρ., Θουκ.

φονή, ἦ (*φένω), σφαγή, φόνος, πάντα σε πληθ., σε Ομήρ. Ιλ.· *ἐν τῆσι φονῆσιν ἔοντας*, βρίσκομαι στην πράξη του φόνου, σε Ηρόδ.· *ἐν φοναῖς πεσών*, σε Αισχύλ.· *σπᾶν φοναῖς*, σπαράσσω δολοφονικώς, σε Σοφ.· *ἄπεστιν ἐν φοναῖς θηροκτόνοις*, απουσιάζει από τη θανάτωση των ζώων κατά το κυνήγι, σε Ευρ.

φονικός, -ή, -όν (φόνος)· **I.** αυτός που ρέπει στο φόνο, δολοφονικός, αιμοβόρος, αιμοδιψής, σε Θουκ., Πλάτ. **II.** αυτός που ανήκει σε φόνο ή σε ανθρωποκτονία, σε Δημ.· *τὰ φονικά*, δολοφονικές πράξεις, φόνοι, ανθρωποκτονίες, σε Ισοκρ.

φόνιος, -ον και -ος, -α, -ον (φόνος), ποιητ. τύπος του *φονικός*· **I.** γεμάτος από αίμα, πλήρης αίματος, σε Αισχύλ., Ευρ. **II. 1.** αιμοχαρής, αιμοδιψής, αιμοβόρος, δολοφονικός, σε Τραγ.· ουδ. πληθ. ως επίρρ. *φόνια δερκόμενος*, σε Αριστοφ. **2.** λέγεται για πράξεις, κ.λπ., φονικός, δολοφονικός, θανατηφόρος, σε Ευρ.· πρβλ. **Φοίνιος**.

φονο-λίβης, -ές (λίβος), αυτός που στάζει αίμα, αιμοσταγής, σε Αισχύλ.

φονό-ρῦτος, -ον, χάριν μέτρου αντί *φονόρ-ρυτος*, σε Αισχύλ.

φόνος, ὁ (*φένω)· **I. 1.** φόνος, ανθρωποκτονία, σφαγή, σε Όμηρ., Ησίοδ.

κ.λπ.· *φόνος Ἑλληνικός*, σφαγή των Ελλήνων, σε Ηρόδ.· σε πληθ., *φόνοι τ' ἀνδροκτασίαι τε*, σε Ομήρ. Οδ.· *φόνοι, στάσεις, ἔρις, μάχαι*, σε Σοφ. **2.**

σύμφωνα με τους νόμους αυτό που ορίζεται ως φόνο ή ανθρωποκτονία, *φόνου διώκειν τινά*, κατηγορώ κάποιον για φόνο, σε Αντιφ.· *φόνος ἐκούσιος και ἀκούσιος*, φόνος και σφαγή, σε Δημ. **3.** αίμα που χύνεται σε φόνο, πηχτό αίμα, *ἄμ φόνον, ἄν νέκρας*, σε Ομήρ. Ιλ.· επίσης, *ἐρευγόμενοι φόνον αἵματος*, = *φόνιον αἷμα*, στο ίδ.· *έμοῦσα θρόμβους φόνου*, ξερνούσε θρόμβους αίματος, σε Αισχύλ. κ.λπ. **4.** πτώμα, *τὸν Ἑλένας φόνον*. **II.** λέγεται για το όργανο του φόνου, *φόνον ἔμμεναι ἠρώεσσι*, να προξενήσει θάνατο στους ήρωες, σε Ομήρ. Ιλ.· *φόνοςγενέσθαι τινί*, σε Ομήρ. Οδ.

φοξός, -ή, -όν, αιχμηρός, επίθ. του Θερσίτη, *φοξός κεφαλήν*, με μυτερό κεφάλι, αυτός που έχει κεφάλι σαν κώνο ζάχαρης, σε Ομήρ. Ιλ. (αμφιβ. προέλ.).

φορά, ή (φέρω)· **I.** μεταφορά, σε Σοφ.· *ψήφου φορά*, το να δίνω σε κάποιον την ψήφο μου, ψηφοφορία, σε Ευρ. **2.** κοιμική χρημάτων, μισθός, σε Θουκ., Ξεν. **3.** καρποφορία, παραγωγή, σε Πλάτ. **II.** **1.** (από Παθ. *φέρομαι*), δημιουργία ή κίνηση κατά μήκος, κίνηση, φορά, *ή τῶν ἄστρον φορά*, σε Πλάτ. **2.** βιαστική κίνηση, ορμή, Λατ. *impetus*, σε Δημ. **III.** **1.** (επίσης από Παθ.), φερόμενο, φορτίο, μεταφορά, βάρος, σε Πλούτ. **2.** αυτό που φέρεται ή πληρώνεται ως εισφορά ή φόρος, σε Θουκ., Ξεν. κ.λπ. **3.** αυτό που παράγεται, φρούτο, παραγωγή, καρπός, σοδειά, σε Αριστ.· μεταφ., *φορὰ προδοτῶν*, μεγάλο πλήθος προδοτών, σε Δημ.

φοράδην[ἄ], (φέρομαι), επίρρ., **1.** με φόρα, σηκωτά, φερόμενος ή μεταφερόμενος σε φορείο ή όπως ένας άρρωστος άνθρωπος, σε Ευρ., Δημ. **2.** με βιαστική κίνηση, βίαια, ορμητικά, σε Σοφ.

φορβάς, -άδος, ό, ή (φέρβω)· **I.** αυτός που δίνει βοσκή ή φαγητό, τροφή, σε Σοφ. **II.** στο βοσκοτόπι, αυτός που τρέφεται πάνω στο γρασίδι, σε Ευρ.

φορβεία (φορβεά, φορβέα και φορβαία), ή (φέρβω)· **I.** σκoinί για τροφή, δηλ. το σκoinί με το οποίο το άλογο οδηγείται στη φάτνη, σε Ξεν. **II.** περιστόμιο δερμάτινο που τοποθετείται σαν καπίστρι γύρω από τα χείλη του αυλητή για να μετριάξει το φύσημα, σε Αριστοφ.

φορβή, ή (φέρβω), βοσκή, τροφή, σανός, ζωοτροφή, σε Ομήρ. Ιλ., Ηρόδ.· λέγεται για τα αρπακτικά πουλιά, σε Σοφ.

φορεῖον, τό (φέρω), φορείο, Λατ. *lectica*, σε Δείναρχ.

φορεύς, γεν. -έως, Ιων. -ήος, ό (φέρω), μεταφορέας, σε Ομήρ. Ιλ.· *ἵππος φορεύς*, μουλάρι, ημίονος για φόρτωμα, σε Πλούτ.

φορέω, Επικ. γ' ενικ. υποτ. *φορέησι*, Επικ. απαρ. *φορήναι, φορήμεναι* (όπως από *φόρημι*)· παρατ. *έφόρεον*, Ιων. *έφόρευν, φορέεσκον*· μέλ. *φορήσω*, αόρ. α' *έφόρησα*, Επικ. *φόρησα*· **1.** θαμιστικό του *φέρω*, φέρω ή μεταφέρω συνεχώς, χρησιμοποιούμαι για μεταφορά, *ἵπποι οἱ φορέεσκον Πηλείωνα*, σε Ομήρ. Ιλ.· λέγεται για δούλο, *ὑδωρ έφόρει*, σε Ομήρ. Οδ.· ομοίως, *άγγελίας φορέειν*, υπηρετώ ως αγγελιαφόρος, (το *άγγελίην φέρειν*, απλώς μεταφέρω ένα μήνυμα), σε Ηρόδ.· *φορέωθρεπτήρια*, λέγεται για τον Οιδίποδα που μετέφερε την τροφή του μέσα σε δισάκι, σε Σοφ. **2.** συνήθως λέγεται για ρούχα και οπλισμό, μεταφέρω συνήθως, φορώ, Λατ. *gesto*, σε Όμηρ. κ.λπ. **3.** έχω, κατέχω, *άγλαΐας φορέειν*, είμαι λαμπρός, σε Ομήρ. Οδ.· *ίσχυρας φορέω τας κεφαλάς*, σε Ηρόδ.· *ύπόπτερον δέμας φορέω*, σε Ευρ. **II.** Παθ., μεταφέρομαι βίαια, με ορμή, σε Τραγ.· *παρασύρομαι από τη θύελλα*, σε Αριστοφ.· *μεταφέρομαι μακριά*, σε Θουκ. **III.** Μέσ., *προμηθεύω τον εαυτό μου, προμηθεύομαι*, σε Ευρ.

φορηδόν, επίρρ., σηκωτά, κουβαλητά, σε Λουκ.

φόρημα, -ατος, τό, 1. αυτό που μεταφέρεται, φορτίο, βάρος, Λατ. *gestamen*, σε Σοφ., Ξεν. **2.** αυτό που φοριέται, κόσμημα, σε Σοφ., Ξεν. **3.** ως μετάφραση του Λατ. *ferculum*, στον ίδ.

φορήμεναι, φορήναι, Επικ. απαρ. του *φορέω*.

φορητός, -ή, -όν και -ός, -όν, ρημ. επίθ., **I.** φερόμενος, μεταφερόμενος, σε Πίνδ. **II.** ως μετάφραση του Λατ. *ferculum*, στον ίδ.

φόρῖμος, -ον (φέρω), γόνιμος, καρποφόρος, σε Ανθ.

Φορκίδες[ῖ], -ιδων, αἱ, οι κόρες του Φόρκη, οι τρεις γοργόνες, Σθενώ, Ευρυάλη, Μέδουσα, σε Πίνδ., Αισχύλ.

Φόρκυς, -ῦος, ὁ, Φόρκης, θεός της θάλασσας, πατέρας των Γραιών και των Γοργόνων, σε Ησίοδ.· γεν. επίσης *Φόρκωνος* (όπως από *Φόρκυν*), σε Ομήρ. Οδ.

φορμηδόν, επίρρ. (*φορμός*), εγκάρσια, πλάγια, λοξά, σταυρωτά, μέσω συστροφής, σε Θουκ.

φόρμιγξ, -ιγγος, ἡ, φόρμιγγα, είδος λύρας ή άρπας, το αρχαιότερο πνευστό όργανο των Ελλήνων, ιδίως γνωστό ως το όργανο του Απόλλωνα, σε Όμηρ.· με επτά χορδές (μετά από την εποχή του Τέρπανδου), σε Πίνδ. (Συνήθως αναφέρεται στο *φέρω*, σαν να ήταν φορητή λύρα· πιθανότερα από *ΦΡΕΜ*, Λατ. *fremo*, ηχώ).

φορμίζω, μέλ. *-ίσω*, Δωρ. *-ίζω*, παίζει τη φόρμιγγα, σε Όμηρ.

φορμικτής, Δωρ. **-τάς, ὁ**, αρπιστής, σε Πίνδ., Αριστοφ.

φορμίζ, -ίδος, ἡ, υποκορ. του *φορμός*, σε Αριστοφ.

φορμίσκος, ὁ, = το προηγ., σε Πλάτ.

φορμορ-ρᾶφέομαι, (ράπτω), Παθ., είμαι ραμμένος όπως το πλεκτό, στρώμα, περιπλέκομαι, λέξη του Δημ. που την κοροϊδεύει, ο Αισχίν.

φορμός, ὁ (φέρω)· **I. 1.** σκευός για μεταφορά καρπών σε Ησίοδ., Ηρόδ. **2.** στρώμα πλεκτό, Λατ. *storea*, σε Ηρόδ., Αριστοφ. **3.** ένδυμα ναυτικού από χοντρό πλεκτό ύφασμα, σε Θεόκρ. **II.** μέτρο σίτου, σε Λυσ.

φορολογέω, μέλ. *-ήσω*, υποβάλλω σε φόρο, σε Πολύβ., Πλούτ.

φορο-λόγος, -ον (λέγω), αυτός που εισπράττει φόρους, σε Πλούτ.

φορός, -όν (φέρω)· **I.** ερχόμενος στο δρόμο κάποιου, αυτός που σπρώχνει προς τα εμπρός, λέγεται για τον άνεμο, ευνοϊκός, σε Πολύβ. κ.λπ. **II.** εύφορος, παραγωγικός, σε Θεόφρ.

φόρος, ὁ (φέρω)· **1.** αυτό που εισφέρεται, φόρος, καθώς πληρώνεται από τους υπηκόους στην άρχουσα τάξη, όπως από τους Μικρασιάτες Έλληνες στους Αθηναίους, σε Θουκ.· *φόρου ὑποτελείς*, αναγκασμένοι να πληρώσουν φόρο, σε Ηρόδ.· *ἀπάγειν, φέρειν*, σε Αριστοφ.· *φόρον τάξασθαι*, συμφωνώ να τον πληρώσω, σε Ηρόδ.· *τάζει*, τον επιβάλλω, σε Δημ. **2.** κάθε πληρωμή, σε Ξεν., Πλούτ.

φορτηγέω, μέλ. *-ήσω (φορτηγός)*· μεταφέρω φορτία ή εμπορεύματα στα καράβια, σε Ηρόδ.

φορτηγία, ἡ, μεταφορά φορτίων, μεταφορά εμπορευμάτων, σε Αριστ.

φορτηγικός, -ή, -όν, αυτός που ανήκει ή είναι αρμόδιος για τη μεταφορά φορτίων, *πλοῖον φορτηγικόν*, πλοίο εμπορικό, σε Θουκ., Ξεν.

φορτ-ηγός, ὁ (ἄγω), αυτός που μεταφέρει φορτία, μεταφορέας, έμπορος, σε Θεόγν., Πολύβ.

φορτίζω, μέλ. *-ίσω (φόρτος)*, φορτώνω, σε Βάβρ.· *φορτίον φορτίζω τινά*, γεμίζω με φορτίο κάποιον, σε Κ.Δ. — Μέσ., *τάμείονα φορτίζεσθαι*, βάζω στο πλοίο το μικρότερο μέρος της περιουσίας μου, σε Ησίοδ. — Παθ., φορτώνομαι βάρεια φορτία, μτχ. παρακ. *πεφορτισμένος*, σε Κ.Δ., Λουκ.

φορτικός, -ή, -όν (φόρτος)· **1.** από τη φύση του αρμόδιος για τη μεταφορά φορτίων· μεταφ. (πρβλ. [φόρτος](#) II), ενοχλητικός, ανιαρός, σε Δημ., Λουκ. **2.** βάνανσος, αγροίκος, κοινός, σε Αριστοφ., Πλάτ.· λέγεται για δημηγορικά επιχειρήματα, ταπεινά, χυδαία, Λατ. *ad captandum vulgus*, σε Πλάτ.· *τοῦ φορτικοῦ ἔνεκα*, εξαιτίας χυδαίας αλαζονείας, σε Αισχίν.· επίρρ. *φορτικῶς*, αγροίκως, χυδαίως, όπως ο απαίδευτος άνθρωπος σε Πλάτ. κ.λπ.

φορτίον, τό (φόρτος)· **1.** φορτίο, βάρος, σε Αριστοφ., Ξεν. **2.** βάρος ή φορτίο πλοίου, σε Λυκούργ.· σε πληθ., φορτία, εμπορεύματα, σε Ησίοδ., Ηρόδ., Αττ.

3. λέγεται για έμβρυο μέσα στη μήτρα, σε Ξεν. **4.** μεταφ., *μειζόν φορτίον*

αἰρόμενον, παίρνω ένα βαρύ φορτίο στους ώμους μου, σε Δημ. (υποκορ. μόνο κατά τύπο).

φορτίς, -ίδος, ἦ, όπως *ναῦς φορτηγός*, πλοίο φορτηγό, εμπορικό, σε Ομήρ. Οδ.

φόρτος, ὁ (φέρω)· **I. 1.** φορτίο, φορτίο πλοίου ή εμπόρευμα, σε Ομήρ. Οδ., Ησίοδ. κ.λπ. **2.** μεταφ., βαρύ φορτίο ή βαρύ πράγμα, *φόρτος χρείας, κακῶν*, σε Ευρ. **II.** σε Αττ., φορτικό πράγμα, κάτι κοινό, χυδαίο, άσεμνο, πρόστυχο, σε Αριστοφ.

φορύνω[ῦ], μόνο σε Παθ. παρατ., είμαι χαλασμένος, μολυσμένος, σε Ομήρ. Οδ. (αμφίβ. προέλ.).

φορύσσω, αόρ. *α΄* *μτχ. φορύξας*, μολύνω, σε Ομήρ. Οδ. (αμφίβ. προέλ.).

φορῦτός, ὁ (φέρομαι), οτιδήποτε παρασύρεται από τον άνεμο, και ομοίως (όπως το *συρφετός* από το *σύρω*), σκουπίδια, ροκανίδια, άχυρα, σε Αριστοφ.

φώς, τό, Επικ. εκτεταμ. από το *φᾶς*, που είναι το ίδιο συνηρ. από *φάος*· φως, σε Όμηρ., μόνο σε ονομ. και αιτ. ενικ.· πρβλ. **φύωσδε**, στο φως, στο φως της ημέρας, σε Ομήρ. Ιλ.

φράγδην (φράσσω), επίρρ., περιτειχισμένα, οπλισμένα, σε Βατραχομ.

φραγγέλιον, τό, Λατ. *fragellum*, μαστίγιο, σε Κ.Δ.

φραγγελώ, μέλ. *-ώσω*, Λατ. *fragello*, μαστιγώνω, σε Κ.Δ.

φράγμα, -ατος, τό (φράσσω)· **1.** φράγμα, φράκτης, παραπέτασμα, σε Ηρόδ., Πλάτ. **2.** γενικά, προστασία, *φράγμα μετώπων*, λέγεται για τα κέρατα του ελαφιού, σε Ανθ.

φραγμός, ὁ (φράσσω)· **I.** περίφραξη, φράγμα, σε Σοφ. **II. 1.** όπως *φράγμα*, φράγμα, φράκτης, μάντρα, σε Ηρόδ. **2.** μέρος περιφραγμένο, μάντρα, σε Ανθ. **3.** μεταφ., διαχώρισμα, σε Κ.Δ.

φράγνυμι, = *φράσσω*, σε Ανθ., Πλούτ.

φραῖδάζω, κάνω κάτι γνωστό, γνωστοποιώ, *γὰν φράδασσε* (ποιητ. αόρ. *α΄*), σε Πίνδ.

φραῖδή, ἡ (φράζω)· **I.** κατανόηση, γνώση, σε Πίνδ. **II.** προαναγγελία, προειδοποίηση, σε Αισχύλ., Ευρ.

φραῖδής, -ές, γεν. —έοςῆ —ύς, -ύ, (*φράζω*), κατανοητός, σοφός, συντετός, αντίθ. προς *άφραδής*, σε Ομήρ. Ιλ.

φραδμοσύνη, ἡ, ποιητ. όνομα, κατανόηση, εξυπνάδα, δεξιότητα, σε δοτ. πληθ. *φραδμοσύνης*, σε Ομηρ. Ύμν., Ησίοδ.

φράδμων, -ον, γεν. *-ονος*, = *φραδής*, σε Ομήρ. Ιλ., σε Χρησμ. παρ' Ηροδ.

φράζω ($\sqrt{\text{ΦΡΑΖ}}$)· ποιητ. παρατ. *φράζον*, μέλ. *φράσω*, αόρ. *α΄* *ἔφρασα*, Επικ. *φράσα*, ποιητ. επίσης *φράσσα*· παρακ. *πέφρακα*. Επικ. αόρ. β΄ *πέφραδον*, *έπέφραδον*, προστ. *πέφραδε*, γ΄ ενικ. ευκτ. *πεφράδοι*, απαρ. *πεφραδέειν*, *πεφραδέμεν* — Μέσ., Επικ. προστ. *φράζεο*, *φράζεν*· Επικ. γ΄ ενικ. παρατ. *φράζετο*, *φραζέσκετο*· μέλ. *φράσομαι*, Επικ. *φράσσομαι*, αόρ. *α΄* *έφρασάμην*, Επικ. *φρασάμην*, γ΄ ενικ. και πληθ. *έφράσσατο*, *φράσσαντο*· Επικ. γ΄ ενικ. υποτ. *φράσσεται*, Επικ. απαρ. *φράσασθαι* — Παθ., (με την ίδια σημασία όπως στη Μέσ.), αόρ. *α΄* *έφράσθην*, παρακ. *πέφρασμαι*· **I. 1.** δηλώνω, δείχνω, προσδιορίζω, σε Όμηρ.· *μῦθον πέφραδε πᾶσιν*, κάνε το γνωστό σε όλο τον κόσμο, σε Ομήρ. Οδ.· *έφρασε τὴν άτραπόν*, σε Ηρόδ.· *φωνῆσαι μὲν οὐκ εἶχε, τῇ δὲ χειρὶ έφραζε*, στον ίδ. **2.** φανερώνω, δηλώνω, εξηγώ, σε Ηρόδ., Αττ.· με γεν., λέω για κάποιον, σε Σοφ. κ.λπ.· διαφέρει από το *λέγω* όπως η εξήγηση, διασαφήνιση από την απλή ομιλία. **3.** με δοτ. προσ. και απαρ., λέω σε κάποιον να κάνει κάτι, σε Όμηρ., Θουκ. **4.** απόλ., παρατηρώ, συμβουλευώ, σε Σοφ., Αισχίν. **II. 1.** Μέσ. και Παθ., υποδεικνύω στον εαυτό μου, δηλ. σκέφτομαι ή

συλλογίζομαι, θεωρώ, κρίνω, συζητώ, σε Όμηρ. κ.λπ.· *ἐνὶ φρεσὶ μῆτιν ἀμείνω*, σε Ομήρ. Ιλ.· *ἀμφὶς φράζω*, σκέφτομαι διαφορετικά, στο ίδ. **2.** σκέφτομαι, διανοούμαι, μηχανώμαι, επινοώ, σχεδιάζω, *φράζω τινὶ θάνατον*, σε Όμηρ.· *φράσσεται ὡς κε νέηται*, θα σκεφτεῖ με ποιο τρόπο..., σε Ομήρ. Οδ. **3.** με αιτ. και απαρ., σκέφτομαι, υποθέτω, πιστεύω, φαντάζομαι ότι..., στο ίδ., Ηρόδ. **4.** σημειώνω, βλέπω, παρατηρώ, σε Όμηρ.· με γεν., ὅπως *αἰσθάνομαι*, σε Θεόκρ.· **5.** παρακολουθώ, προστατεύω, σε Ομήρ. Οδ.· φυλάσσομαι, σε Χρησμ. παρ' Ηρόδ.· *φράζεν κύνα*, Λατ. *cave canem*, σε Αριστοφ.· με απαρ., *φράζου μὴ φωνεῖν*, πρόσεχε να μη μιλήσεις, σε Σοφ.· ομοίως *ἀπόλ.*, προσέχω, σε Αισχύλ., Σοφ.

φράξαντο, Επικ. γ' πληθ. Μέσ. αορ. α' του φράσσω.

φράσδω, Δωρ. αντί φράζω.

φρασίν, Δωρ. αντί φρεσίν, δοτ. πληθ. του φρήν.

φράσις[ᾶ], **-εως, ἥ**, ομιλία, προφορά, σε Πλούτ.

φράσσαντο, Επικ. γ' πληθ. υποτ. αορ. α' του φράζω.

φράσεται, Επικ. γ' ενικ. υποτ. αορ. α' του φράζω.

φράσσω, Αττ. **-ττω**, (√ΦΡΑΓ), αόρ. α' *ἔφραξα*, Μέσ. μέλ. *φράζομαι* — Παθ., μέλ. *φραγῆσομαι*, αόρ. α' *ἐφράχθην*, αόρ. β' *ἐφράγην [ᾶ]*, παρακ. *πέφραγμα*, γ' υπερσ. *ἐπέφρακτο*· **I.** σε Αττ. τα γράμματα μερικές φορές μετατίθενται, π.χ. *φάρξασθαι* αντί *φράξασθαι*, *πέφραγμα* αντί *πέφραγμα*, *φαρκτός* αντί *φρακτός*· περιφράζω, περικλείω, ιδίως για προστασία ή οχύρωση, φράζω, προστατεύω, ενισχύω, *φράξε (τὴν σχεδίην) ῥίπεσσι*, προστάτεψε τη σχεδία με πλέγμα, σε Ομήρ. Οδ. — Μέσ., *φράξαντο νῆας*, ἐφραξαν τα πλοία τους, σε Ομήρ. Ιλ.· *φραζάμενοι τὴν ἀκρόπολιν*, σε Ηρόδ.· *ἀλλά, ἐφράξαντο τὸ τεῖχος*, το ενίσχυσαν, στον ίδ.· *ἀπόλ.*, ενισχύω τα οχυρώματά μου, σε Θουκ. **II. 1.** τοποθετῶ μαζί για προστασία, *φράζαντες δόρυ δουρί, σάκος σάκει*, ενώνω δόρυ με δόρυ και ασπίδα με ασπίδα (για να φτιάξω περίφραξη), σε Ομήρ. Ιλ.· *φράζαντες τὰ γέρρα*, έχω τοποθετήσει τις ασπίδες ὅπως σε φτάχτη, σε Ηρόδ. **2.** σε Ξεν., λέγεται για σκύλους, κατεβάζω την ουρά. **III. 1.** αποφράττω, κλείνω, *τὴν ὁδόν*, σε Ηρόδ.· *τοὺς ἔσπλους*, σε Θουκ. **2.** μεταφ., δεσμεύω, σταματῶ — Παθ., *ἵνα πᾶν στόμα φραγῆ*, σε Κ.Δ.

φραστήρ, -ῆρος, ὁ (φράζω), ομιλητής, αυτός που καθοδηγεῖ,

πληροφοριοδότης, *τινος*, για ή σχετικά με ένα πράγμα, σε Ξεν.· *φραστήρ ὁδῶν*, οδηγός, στον ίδ.· *φραστήρες ὁδόντες*, τα δόντια που δηλώνουν την ηλικία.

φράτηρ[ᾶ], γεν. *φράτερος*, (Δωρ. **φρᾶτήρ**. Ιων. **φρήτηρ**), ή **φράτωρ**, *φράτορος, ὁ*, (*φράτρα*), ένα μέλος της *φράτρας*· σε πληθ., αυτοί που ανήκουν στην ίδια *φράτρα*, μέλη της ίδιας ομάδας, σε Αισχύλ., Αριστοφ.· *εἰσάγειν τὸν υἱὸν εἰς τοὺς φράτερας* (αυτό γινόταν ὅταν το παιδί ενηλικιωνόταν), σε Αριστοφ.· *ἐγγράφειν τινὰ εἰς τοὺς φράτερας*, σε Ισαίο· *οὐκ ἔφυσσε φράτερας* (βλ. **φραστήρ**), δεν ἐβγαλε τα πολιτικά του δόντια, δεν είναι αληθινός πολίτης, σε Αριστοφ.· *φράτερες τριωβόλου*, μέλη της ομάδας των Αθηναίων δικαστῶν, στον ίδ.

φρᾶτορικός, -ῆ, -όν, = *φράτριος*, σε Δημ.

φράτρα, ἡ, Ιων. **φρήτηρ**, Δωρ. **πάτρα**, Αττ. **φατρία**, επίσης **φατρία** και **φάτρα, I.** αδελφότητα· σε Όμηρ., ἄνθρωποι της ίδιας φυλής, φυλή, γενιά· *κρῖν' ἄνδρας κατὰ φρήτρας, ὡς φρήτηρ φρήτηρηφιν ἀρήγη*, διαλέγω ἄντρες κατὰ φυλές, ὥστε να βοηθᾶ η μια φυλή την ἄλλη, σε Ομήρ. Ιλ. **II.** στην Αθήνα, η *φατρία* ἦταν διαίρεση της *φυλῆς*, ὅπως στη Ρώμη η *curia* της *tribus*, σε Ισοκρ. κ.λπ.· κάθε *φυλή* αποτελείται ἀπὸ τρεις *φρατρίες*, τα μέλη των οποίων

καλούνταν *φράτερες* ή *φράτορες* (όπως αυτοί από τη φυλή ήταν οι *φυλέται*)· κάθε *φρατρία* περιείχε τριάντα *γένη*· ομοίως και σύμφωνα προς τη σύσταση του Σόλωνα η Αθήνα είχε δώδεκα *φρατρίας* και τριακόσια εξήντα *γένη* ή παλιές αριστοκρατικές οικογένειες (από την ίδια ρίζα, όπως Λατ. *frāter*).

φρᾶτριάζω, μέλ. -άσω, ανήκω στην ίδια *φρατρία*, σε Δημ.

φρᾶτρί-αρχος, ὁ, πρόεδρος σε *φρατρία*, σε Δημ.

φράτριος[ᾱ], -α, -ον, Ιων. **φρήτριος**, -ίη, -ιον, αυτός που αναφέρεται ή ανήκει σε μια *φράτρα*· στην Αθήνα, επίθ. του Δία και της Αθηνάς, ως προστάτες των φατριών, σε Πλάτ., Δημ.

φράττω, Αττ. αντί *φράσσω*.

φράτωρ, -ορος, βλ. **φράτηρ**.

φρέαρ, επικ. **φρεϊαρ**, τό, γεν. *φρέατος*, Επικ. πληθ. *φρεϊάτα*· **1.** πηγή νερού (διακρινόμενη από την *κρήνη*, νερό πηγής), σε Ομήρ. Ιλ., Ηρόδ. **2.** δεξαμενή, στέρνα, πηγάδι, Λατ. *puteus*, σε Ηρόδ., Θουκ· σκευός για λάδι, σε Αριστοφ.

φρεᾶτία, ἡ, δεξαμενή ή πηγάδι, σε Ξεν.

φρεᾶτίας, ὁ, αυτός που οδηγεί σε δεξαμενή ή σε πηγάδι, σε Ξεν.

Φρεαττώ ή **Φρεᾶτώ**, -οῦς, ἡ, δικαστήριο στον Πειραιά, όπου οι ανθρωποκτόνοι παρουσιάζονταν για να δικαστούν, μόνο σε δοτ., ἐν *Φρεαττοῖ*, σε Δημ., Αριστ.

φρενᾶπᾶτάω, μέλ. -ήσω, εξαπατώ, σε Κ.Δ.

φρεν-ᾰπάτης, -ου, ὁ (*ᾰπάτη*), αυτός που εξαπατά την ψυχή, σε Κ.Δ.

φρεν-ήρης, -ες, γεν. -έος (*ᾰραρίσκω*), αυτός που κυριαρχεί στο νου του, φρόνιμος, Λατ. *compos mentis*, σε Ηρόδ., Ευρ.

φρενιτιάω, έχω ισχυρό πυρετό, είμαι παράφρων ή αλλόφρων, σε Πλούτ.

φρενιτις, -ιδος, ἡ (*φρήν*), φλεγμονή του μυαλού, φρενιτιδα.

φρενοβλάβεια, ἡ, ζημιὰ στο μυαλό, τρέλα, αφροσύνη, σε Λουκ.

φρενοβλάβης, -ές (*βλάβτω*), αυτός που έχει βλάβη στο μυαλό, παράφρων, Λατ. *mente captus*, σε Ηρόδ.

φρενο-γηθής, -ές (*γηθέω*), αυτός που φέρνει χαρά στο μυαλό, σε Ανθ.

φρενο-δᾰλής, -ές (*δηλέομαι*), αυτός που καταστρέφει το μυαλό, σε Αισχύλ.

φρενόθεν, επίρρ., από το μυαλό κάποιου, αυτοβούλως, σε Σοφ.

φρενο-κλόπος, -ον (*κλέπ-τω*), αυτός που κλέβει το μυαλό, που εξαπατά, σε Ανθ.

φρενο-ληστής, -οῦ, ὁ, αυτός που ληστεύει το μυαλό, απατεώνας, σε Ανθ.

φρενο-μᾰνής, -ές (*μαίνομαι*), αυτός που απομακρύνει το μυαλό, παράφρων, σε Αισχύλ.

φρενο-μόρως, επίρρ. (*μόρος*), έτσι ώστε να καταστρέφει το μυαλό, σε Σοφ.

φρενο-πληγής, -ές (*πλήσσω*), αυτός που πλήττει το μυαλό, δηλ. που οδηγεί στην τρέλα, στην παραφροσύνη, σε Αισχύλ.

φρενό-πληκτος, -ον (*πλήσσω*), αυτός που πάσχει στο μυαλό, μανιακός, σε Αισχύλ.

φρενο-πλήξ, -ήγος, ὁ, ἡ, = *φρενόπληκτος*, σε Ανθ.

φρενο-τέκτων, -ον, αυτός που δημιουργεί με το μυαλό, ιδιοφυής, σε Αριστοφ.

φρενόω, μέλ. -ώσω (*φρήν*)· **I.** κάνω κάποιον σοφό, σωφρονίζω, κατατοπίζω, διδάσκω, *τινά*, σε Τραγ., Ξεν· *φρενώσω δ' οὐκέτ' ἐξ αἰνιγμάτων*, δηλ. θα διδάξω απλά, σε Αισχύλ. **II.** σε Παθ., είμαι υπερήφανος, σε Βάβρ.

φρεν-ώλης, -ες (*ὄλλυμι*), αυτός που έχασε το μυαλό του, παράφρων, σε Αισχύλ.

φρέω, μέλ. *φρήσω*, συγγενές προς το *φέρω*, αλλά απαντά μόνο στα σύνθετα *διαφρέω*, *ἐκφρέω*, *εἰσφρέω*, *ἐπεισφρέω*.

φρήν, ἡ, γεν. φρενός, πληθ. φρένες, γεν. φρενῶν, δοτ. φρεσί, Δωρ. φρασί· **I.** κυρίως = διάφραγμα· το διάφραγμα ή ο μυς που χωρίζει την καρδιά και τους πνεύμονες (Λατ. viscera thoracis), από το πάνω μέρος της κοιλιάς (Λατ. abdomitis), σε Αισχύλ· συνήθως σε πληθ., σε Αριστ. κ.λπ. **II. 1.** σε Όμηρ. φρήν ή φρένες, = τα μέρη της καρδιάς, το στήθος, Λατ. praecordia, σε Ομήρ. Ιλ· φρένες ἀμφιμέλαινοι, στο ιδ. **2.** καρδιά, ως έδρα των παθών, σε Όμηρ. κ.λπ· ἐκ φρενός, από την καρδιά κάποιου (από τα βάθη της καρδιάς), σε Αισχύλ· φῶσαι φρένας, παράγω, δείχνω υπερφίαλο πνεύμα, σε Σοφ. **3.** καρδιά ή μυαλό, ως έδρα της σκέψης, φρενίνοειν ἐπίστασθαι, σε Ομήρ. Ιλ. κ.λπ· μετὰ φρεσί μερμηρίζειν, σε Ομήρ. Οδ· κατὰ φρένα εἰδέναι, γνῶναι, σε Ομήρ. Ιλ. κ.λπ· κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν, όπως σε Λατ. mens animusque, στο ιδ· απ' οπου οι άνθρωποι έχασαν τις φρένες, δηλ. το νου τους, σε Ομήρ. Οδ· πλήγη φρένας ἄς πάρος εἶχεν, σε Ομήρ. Ιλ· ομοίως σε Αττ., φρενῶν ἀφεστάναι, ἐκστήναι, είμαι έξω από το νου κάποιου, σε Σοφ., Ευρ· ποῦποτ' εἶ φρενῶν; Λατ. satisne sanus es? σε Σοφ· φρενῶν ἐπήβολος, με επίγνωση των ίδιων αισθήσεων κάποιου, στον ιδ· ἔνδον φρενῶν, σε Ευρ· ἐξ ἄκρας φρενός, δηλ. επιφανειακά, σε Αισχύλ. **4.** λέγεται για τα ζῶα, σε Ομήρ. Ιλ. **5.** θέληση, διάθεση, σε Σοφ.

φρήτρη, ἡ, Ιων. αντί φράτρα· Επικ. δοτ. φρήτρησιν.

φρήτριος, -η, -ον, Ιων. αντί φράτριος.

φρῖκᾰλέος, -α, -ον, Ιων. αντί φράτριος.

φρῖκᾰλέος, -α, -ον, αυτός που τρέμει από το κρύο· φρικτός, σε Ανθ.

φρίκη, ἡ[ῖ], ἡ (φρίσσω)· 1. ανατριχίλα, τρεμούλιασμα, σε Πλάτ. **2.** ρίγος, ιδίως από θρησκευτικό σεβασμό, σε Ηρόδ., Σοφ.

φρικτός, -ή, -όν, ρημ. επίθ. του φρίσσω, αυτός που προξενεί φρίκη, φρικτός, σε Πλούτ.

φρῖκ-ῶδης, -ες (εἶδος), αυτός που συνδέεται με τη φρίκη, φρικτός, σε Ευρ., Αριστοφ· ουδ. φρικῶδες, ως επίρρ., με φρίκη, φρικτά, σε Ευρ· επίρρ. -δῶς, υπερθ. φρικωδέστατα ἔχειν, βρίσκομαι στην απόλυτη φρίκη, σε Δημ.

φρῖμάσσομαι, Αττ. -ττομαι, μέλ. -ζομαι, αποθ. **I.** ξεφυσώ και σκιρτώ, χλιμιντρίζω και σηκώνομαι στα πίσω πόδια, λέγεται για άλογα, σε Ηρόδ· λέγεται για κατσίκες, σε Θεόκρ. (πιθ. ηχομιμ. λέξη).

φρίξ, γεν. φρῖκός (φρίσσω)· I. ρυτίδωση μιας ομαλής επιφάνειας· ελαφρὺς κυματισμός που δημιουργήθηκε από την πνοή του ανέμου πάνω στην ήρεμη επιφάνεια της θάλασσας, Λατ. horror, σε Ομήρ. Οδ. **II.** ανατριχίλα, ανόρθωση, λέγεται για τα μαλλιά, σε Βάβρ.

φρῖξαι, απαρ. αορ. α' του φρίσσω.

φριξο-κόμης, -ου, ὁ (κόμη), αυτός που έχει ανορθωμένα μαλλιά, σε Ανθ.

φρίσσω, Αττ. φρίττω (√ΦΡΙ-Κ), μέλ. φρίζω, αόρ. α' ἔφριξα, παρακ. πέφρικα· με ποιητ. μτχ. πεφρίκοντες, σε Πίνδ. **I. 1.** γίνομαι ανώμαλος ή κυματοειδής στην επιφάνεια, ορθώνομαι, Λατ. horrege, λέγεται για χωράφι με στάχνα, σε Ομηρ. Ιλ., Ευρ· λέγεται για τη γραμμή στη μάχη, σε Ομήρ. Ιλ·

χρησιμοποιείται για τα μαλλιά ή τη χαιτή, ορθώνομαι, αναταράσσομαι, σε Ησίοδ., Θεόκρ· με σύστ. αντ., φρίσσειν λοφιήν, ανασηκώνει τη χαιτή των μαλλιών του, σε Ομήρ. Οδ· φρίσσω νῶτον, σε Ομήρ. Ιλ· χαιταν, σε Αριστοφ. **2.** φρίσσοντες ὄμβροι, όπως το horrida grando του Βιργ., σε Πίνδ. **3.** ἄσθματι φρίσσων πνοάς, αναπνέει με αγωνία, λέγεται για κάποιον που μόλις πεθαίνει, στον ιδ. **II.** χρησιμοποιείται για το αίσθημα του ρίγους, όταν το δέρμα κάποιου συστέλλεται και δημιουργείται αυτό που λέμε ανατριχίλα, ή όταν τα μαλλιά σηκώνονται· **1.** από την επίδραση του κρύου, τρέμω, σε Ησίοδ. **2.** από

την επίδραση του φόβου, τρέμω, ταράζομαι, σε Αισχύλ., Σοφ.· με αιτ., τρέμω μπροστά σε κάποιον, σε Ομήρ. Ιλ., Σοφ.· *πέφρικα Έρινὸν τελέσαι*, τρέμω στη σκέψη της πραγματοποίησης (της εμφάνισής της), σε Αισχύλ.· ομοίως με *δοτ.*, *έρετμοῖς φρίζουσιν*, θα ταραχτούν από τη θέα των κωπηλατών, σε Χρησμ. παρ' Ηρόδ.· επίσης με *μτχ.*, *πέφρικα λεύσσων*, ταράχτηκα από το κοίταγμα (τη θέα), σε Αισχύλ.· με *απαρ.*, φοβάμαι να κάνω κάτι, σε Δημ. **3.** ανατριχιάζω από υπερβάλλουσα χαρά, σε Σοφ.

φροιμιάζομαι, -αστέον, βλ. [προουμ-](#).

φροίμιον, τό, συνηρ. αντί *προ-οίμιον*, όπως *φροῦδος* αντί *πρὸ ὁδοῦ*.

φρονέω, Επικ. γ' ενικ. υποτ. *φρονέησι*· Επικ. προστ. *φρόνεον*· μέλ. -ήσω, αόρ.

α' *έφρόνησα* (*φρήν*)· **I.** σκέφτομαι, έχω κατανόηση, είμαι φρόνιμος, σοφός, συνετός, *άριστοι μάχεσθαί τε φρονέειν τε*, και στα δύο καλύτεροι, και στη μάχη και στη σύνεση, σε Ομήρ. Ιλ.· *τὸ μὴ φρονοῦν*, λέγεται για νήπιο, σε Αισχύλ.· *οἱ φρονοῦντες*, οι σοφοί, σε Σοφ.· *τὸ φρονεῖν*, = *φρόνησις*, σοφία, κατανόηση, στον ίδ.· με *επίρρ.*, *εὖ φρονεῖν*, σε Ηρόδ., Τραγ.· *καλῶς φρονεῖν*, σε Ομήρ. Οδ. κ.λπ. **II. 1.** σκέφτομαι με έναν συγκεκριμένο τρόπο, έχω κατά νου, σκοπεύω, μελετώ, με *απαρ.*, σε Ομήρ. Ιλ.· *φρόνεον (ιέναι)*, είχαν κατά νου να προχωρήσουν προς τα εμπρός, στο ίδ.· *απόλ.*, *φροῶν έπρασσον*, Λατ. *prudens faciebam*, με σύνεση, σε Σοφ.· *τοῦτο φρονεῖ ἡ άγωγή ἡμῶν*, αυτό μας υποδεικνύει η ανατροφή μας, σε Θουκ. **2.** με ουδ. *επίθ.*, *φρονέω τινί τι*, έχω κάποιες σκέψεις σχετικά μ' αυτόν, *πατρὶ φίλα φρονέων*, έχω καλή διάθεση απέναντι σ' αυτόν, σε Όμηρ.· ομοίως, *κακὰ φρονέουσι ἀλλήλοισιν*, σε Ομήρ. Ιλ.· ομοίως με *επίρρ.*, *εὖ φρονεῖν τινι*, σε Ομήρ. Οδ. κ.λπ. **3.** χωρίς *δοτ.*, *άγαθὰ ἢ κακὰ φρονέω*, σε Όμηρ.· *πυκνὰ ἢ πυκινὰ φρονέω*, έχω σοφές σκέψεις, είμαι έξυπνος στις σκέψεις, σε Ομήρ. Οδ.· *έφημέρια φρονέω*, σκέφτομαι μόνο την ημέρα που πέρασε, στο ίδ.· *θνητὰ φρονέω*, σε Ευρ.· *τυραννικὰ φρονέω*, έχω τυραννικές σκέψεις, σε Αριστοφ.· *άρχαῖκὰ φρονέω*, έχω παλιομοδίτικες απόψεις, στον ίδ.· *ιδίως μέγαφρονεῖν*, είμαι υψηλόφρων, σε Ομήρ. Ιλ., Σοφ. κ.λπ.· με αρνητική σημασία, είμαι αλαζόνας, έχω μεγάλες ιδέες, υπερηφανεύομαι για τον εαυτό μου, *έπί τινι*, για ένα πράγμα, σε Πλάτ. κ.λπ.· *έφ' έαυτῶ μέγα φρονέω*, σε Θουκ.· *φρονέω μεῖζον ἢ κατ' άνδρα*, έχω πολύ υψηλές σκέψεις για κάποιον, σε Σοφ.· *σμικρὸν φρονέω*, έχω χαμηλό φρόνημα, ταπεινό πνεύμα, στον ίδ.· *ἦσσον, έλασσον, φρονέω*, σε Ευρ. κ.λπ.· *οὐ σμικρὸν φρονέω ές τινα*, στον ίδ. **4.** *τά τινος φρονεῖν*, είμαι της γνώμης κάποιου, με το μέρος του, παίρνω το μέρος του, σε Ηρόδ. κ.λπ.· *φρονεῖν τὰ Βρασίδου*, σε Αριστοφ.· ομοίως *ἴσον έμοι φρονέουσα*, σκέφτεται όπως εγώ, σε Ομήρ. Ιλ.· *τῶντὸ ἢ κατὰ τῶντὸ φρονεῖν*, έχουν την ίδια γνώμη, σε Ηρόδ. **III.** έχω ένα πράγμα στο μυαλό μου, σκέφτομαι, φροντίζω ένα πράγμα, σε Ομήρ. Οδ., Αισχίν. κ.λπ. **IV.** ζω έχοντας τα λογικά μου, έχω τις αισθήσεις μου, είμαι ζωντανός, *έτι φρονέοντα αντί έτι ζῶντα*, σε Ομήρ. Ιλ.· *έν τῶ φρονεῖν γάρ μηδέν ἡδιστος βίος*, σε Σοφ.· επίσης, είμαι στη σκέψη κάποιου, στον ίδ.· *φροῶν οὐδέν φρονεῖς*, παρόλο που έχεις τα λογικά σου, δεν είσαι φρόνιμος (συνετός), σε Ευρ.

φρόνημα, -ατος, τό, I. 1. το μυαλό κάποιου, πνεύμα, σκέψη, φρόνημα, Λατ. *animus*, σε Αισχύλ., Πλάτ. κ.λπ. **2.** σκέψη, επιθυμία, σκοπός, σε Σοφ.· *πληθ.*, σκέψεις, σε Τραγ. **II.** είτε με θετική είτε με αρνητική σημασία. **1.** υψηλό φρόνημα, υψηλοφροσύνη, υψηλό πνεύμα, αποφασιστικότητα, υπερηφάνεια, σε Ηρόδ., Αισχύλ. κ.λπ.· *πληθ.*, υψηλές σκέψεις, μεγαλόφρονα σχέδια, σε Ηρόδ., Πλάτ. **2.** με αρνητική σημασία, υπερηφάνεια, αλαζονεία, σε Αισχύλ.,

Ευρ. κ.λπ.· και σε πληθ., σε Ισοκρ., Πλούτ. κ.λπ. **III.** πληθ., φρένες, καρδιά, στήθος, σε Αισχύλ.

φρονημαῖτίας, -ου, ὁ, αυτός που έχει υψηλό φρόνημα, αυτός που έχει υψηλό πνεύμα, ή (με αρνητική σημασία) υπερήφανος, αλαζόνας, σε Ξεν., Αριστ.

φρονημαῖτιζομαι, Παθ., γίνομαι υψηλόφρων, σε Αριστ.